

STÁLA MISIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRI OECD V PARÍŽI

Anotácie k vydaným publikáciám OECD

Február 2013
Ročník 2, vydanie deviate

Stála misia SR pri OECD, 28 Avenue d'Eylau, Paríž 75016
www.oecdparis.mfa.sk oecd.paris@mzv.sk tel. 0033 1 5626 5090

OBSAH

OECD Economic Surveys –
Slovak Republic

Economic Outlook 2012

Going for Growth 2013

Closing the Gender Gap

Education Today 2013

Trends Shaping Education

Grade Expectations – How
Marks and Education Policies
Shape Student Ambitions

AHELO Feasibility Study

Geographical Distribution of
Financial Flows to Developing
Countries

Na úvod

Stála Misia SR pri OECD si Vás dovoľuje informovať o vybraných, pre SR relevantných publikáciách, ktoré OECD vydala v mesiacoch november 2012 až február 2013. Publikácie je možné objednať priamo zo stránky OECD. Tiež sú dostupné v knižnej podobe v depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk). Elektronický formát publikácií si môžu stiahnuť priamo zo stránky OECD vo väčšine prípadov len zamestnanci verejnej správy, ktorí majú prístup na interný komunikačný systém OECD nazývaný OLIS. Pre viac informácií kontaktujte Stálu misiu SR pri OECD na oecd.paris@mzv.sk.

Plánujeme Vám pravidelne zasielať tieto informácie. Ak si tak neželáte, uvítame Vašu spätnú väzbu.

OECD Economic Surveys – Slovak Republic *Ekonomické prehľady OECD – Slovenská republika*

Ekonomický prehľad Slovenskej republiky predstavil 6. decembra 2012 v Bratislave generálny tajomník OECD Angel Gurría. Aktuálna správa o stave ekonomiky Slovenska sa zameriava na makroekonomický vývoj a fiškálnu situáciu. Špeciálnou témou prehľadu SR je efektívnosť výdavkov, a to najmä na trhu práce a v školstve. Odporúčania OECD sa týkajú predovšetkým posilnenia domácich zdrojov rastu a výberu daní. Podľa správy by mala SR posilniť monitorovanie a vyhodnocovanie výdavkových programov, pričom významnú úlohu by mohla hrať nedávno zriadená Fiškálna rada. Štruktúra zdaňovania by sa mala zmeniť tak, aby menej poškodzovala rast, najmä zvyšovaním majetkových a environmentálnych daní a znižovaním daňového zaťaženia nízkopříjmových skupín. V oblasti trhu práce potrebuje SR podľa OECD reformu aktívnych politik trhu práce, zlepšenie aktivačnú politiku a lepšie ciele podporu. Na boj proti vysokej miere nezamestnanosti (piata najvyššia v rámci OECD) sú potrebné efektívne politiky na trhu práce, najmä zvyšovanie efektívnosti a rozsahu verejných služieb zamestnanosti a investovanie do zručností ľudí. Rovnako dôležité je aj efektívne prepojenie škôl s potrebami trhu práce (najmä reforma odborného vzdelávania) a zvýšenie inklúzie vzdelávacieho systému. Ekonomické hodnotenie SR v OECD prebehlo po dvoch rokoch.

OECD Economic Outlook

Ekonomický výhľad OECD na roky 2013 - 2014

Podľa Ekonomického výhľadu OECD na roky 2013 - 2014 rast globálnej ekonomiky opätovne oslabuje. Eurozóna bude v recesii aj v roku 2013, USA zaznamenajú len pozvoľný ekonomický rast a dochádza k oslabovaniu rastu aj v rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomikách. Pre SR na rok 2013 OECD znížila odhad rastu z 3% (z mája 2012) na 2%, SR však má stále prognózovaný druhý najvyšší rast v rámci eurozóny (po Estónsku). Za oslabovaním globálnej ekonomiky je predovšetkým výrazný pokles dôvery, sprevádzaný procesom oddlžovania súkromného sektora, fiškálnej konsolidácie a spomalením rastu svetového obchodu. Najväčším negatívnym rizikom výhľadu zostáva vývoj v eurozóne. Po dlhšom čase však OECD označila aj pozitívne riziká výhľadu, ktorými sú kroky smerujúce ku komplexnému vyriešeniu situácie v eurozóne, dohoda o strednodobom fiškálnom rámci v USA a skorší prejav prínosov štrukturálnych reforiem oproti pôvodným očakávaniam.

Going for Growth 2013

Smerom k rastu 2013

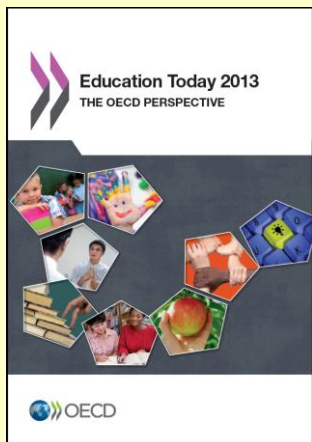
Jedna z vlajkových publikácií OECD obsahuje odporúčania v štrukturálnych politikách, vrátane odporúčaní pre SR. Štrukturálne politiky majú podľa OECD kľúčový význam práve v kontexte riešenia aktuálnej krízy. Zatiaľ čo potreba strednodobej fiškálnej konsolidácie vytvára tlak na štátne rozpočty, je potrebné aktivovať zdroje ekonomického rastu s cieľom zabezpečenia zvyšovania životnej úrovne v každej krajine OECD. Kríza tak istým spôsobom pôsobí ako katalyzátor, keď rastie význam realizácie štrukturálnych reforiem. Podľa publikácie sú v SR najpotrebnejšie reformy nutné v oblasti pracovného trhu - politiky zacielené na aktiváciu pracovných síl, zvýšenie mobility pracovnej sily a zníženie bariér pre vyššiu participáciu žien na pracovnom trhu. Zefektívnenie týchto politík by podľa organizácie prispelo k vytvoreniu pracovných príležitostí aj pre sociálne slabé skupiny obyvateľstva. Zníženie rozdielu v produktivite práce v rámci krajín OECD by sa dosiahlo vyššou efektívnou vzdelávacieho systému, odstraňovaním bariér v regulačnom prostredí s cieľom podpory konkurencie a posilnením inovačného rámca. Aktivačné programy a správne nastavená politika vzdelávania by prispeli k zníženiu narastania nerovnosti príjmov, a to príspevom k zvýšeniu zamestnanosti sociálne slabých skupín obyvateľstva a integráciou sociálne vylúčeného obyvateľstva (rómske deti). Publikácia identifikuje pre SR priority: zlepšiť financovanie a efektívnosť vzdelávacieho systému, posilniť politiky na podporu mobility pracovného trhu a aktivácie, zredukovať prekážky participácie žien na pracovnom trhu a prekážky konkurencie a zlepšiť podporu pre inovačný rámec. Publikáciu prezentoval generálny tajomník Angel Gurría pri príležitosti zasadnutia ministrov financií Skupiny G20 v Moskve.

Closing the Gender Gap – Act Now

Uzatvorenie rodovej priepasti

Ako ukazuje správa, otázka rodovej rovnosti nie je zďaleka vyriešená. Mladé ženy opúšťajúce školu sú lepšie vzdelané, avšak predtým ako dosiahnu vekovú hranicu 30 rokov, už zarábajú o 10% menej ako muži. Ženy podnikateľky prevádzkujú menšie podniky a ťažko sa dostávajú do vysokých riadiacich pozícií. Veľmi často sa musia rozhodovať medzi založením rodiny a kariérou. Správa systematicky analyzuje, prečo stále existujú nerovnosti a aké prekážky musia byť prekonané, aby sa dosiahla rodová rovnosť. Cieľom správy je informovať o dobrých praktikách a skúsenostiach, ako pomôcť vládam pri riešení otázok rodovej rovnosti vo vzdelávaní, zamestnanosti a podnikaní. Odporúča formovať politiky a prijímať opatrenia, ktoré vedú k vytvoreniu prijateľnejšieho prostredia pre znižovanie rozdielov. Znižovanie rodových rozdielov je dôležité nielen pre ekonomický rozvoj, ale aj pre inkluzívny rast. Zmenšenie alebo odstránenie diskriminácie môže pre oslabenú ekonomiku predstavovať významný zdroj rastu.

Education Today 2013 – The OECD Perspective

Vzdelávanie dnes 2013 – perspektíva OECD

Vzdelávanie je súčasťou záujmu a práce OECD od jej založenia, teda viac ako 50 rokov. Vzhľadom na veľké množstvo publikácií, ktoré organizácia vydá každoročne o vzdelávaní, potrebovala nájsť prijateľnú formu, ako informovať o svojej práci v oblasti zásadných politík vzdelávania. Aktuálne vydanie publikácie je tretie v poradí. V skrátenej forme poskytuje kľúčové nálezy a odporúčania pre smerovanie politík v jednotlivých oblastiach vzdelávania, akými sú predškolská výchova, všetky formy vzdelávania, celoživotné vzdelávanie, rovnosť príležitostí vo vzdelávaní, až po inovácie vo vzdelávaní a riadenie znalostí. Všetky tieto informácie sú k dispozícii pre široké spektrum záujemcov, od expertov vo vzdelávaní spolupracujúcich s OECD, až po odbornú verejnosť a individuálnych záujemcov. Ambíciou publikácie je podnietiť záujem čitateľov o ďalšie práce OECD, ktoré doteraz ušli ich pozornosti.

Trends Shaping Education

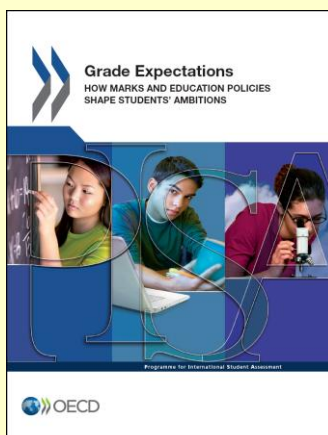
Trendy formujúce vzdelávanie

Publikácia je navrhnutá s cieľom poskytnúť tvorcom vzdelávacích politík, výskumníkom, administratívnym pracovníkom a učiteľom zdroj informácií o porovnateľných medzinárodných trendoch, ktoré majú potenciál tvarovať budúcnosť vzdelávania. Zároveň má podporiť zamyslenie sa nad súčasnými problémami a výzvami, s ktorými sa borí vzdelávanie či už v školách, na univerzitách, alebo v rámci vzdelávacích programov pre dospelých. Poskytuje prehľad o základných ekonomických, sociálnych, demografických a technických trendoch a nastoľuje otázky o ich potenciálnych vplyvoch na vzdelávanie. Údaje v publikácii sú čerpané zo zdrojov OECD, Svetovej banky a Organizácie spojených národov. Prvé vydanie publikácie vyšlo v roku 2008. Vydanie z roku 2013 je podstatne aktualizované a poskytuje informácie aj o rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomikách (Brazília, Čína, India a Ruská federácia). Z pohľadu tematického zamerania bolo vydanie rozšírené o ďalšie témy a indikátory, akými sú bezpečnosť, zručnosti a nové technické objavy.

Grade Expectations – How Marks and Education Policies Shape Student Ambitions

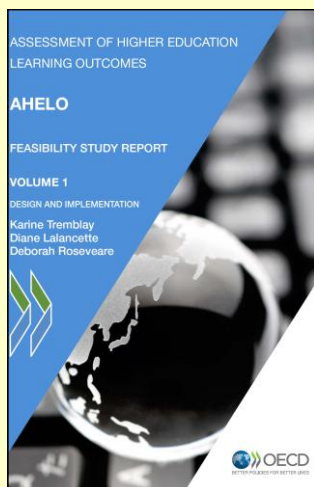
Ako formujú známky a politiky vzdelávania ambície študentov

Prudký rozmach znalostnej ekonomiky a technického pokroku vytvoril trh dobre platených zamestnaní pre vzdelaných a zručných jednotlivcov. Vo väčšine industrializovaného sveta dopyt po vysoko kvalifikovaných zamestnancoch rastie rýchlejšie ako je ich k dispozícii na pracovnom trhu. Podporovanie talentu všetkých jednotlivcov, bez ohľadu na ich sociálny pôvod, musí byť preto dôležitým cieľom pre všetkých, ktorí sú zodpovední za prípravu a realizáciu vzdelávacích politík. Publikácia čerpajúca z výsledkov programu PISA sa snaží systematicky analyzovať výkonnosť študentov v školách spolu s ich očakávaniami na vzdelávanie. Podľa OECD majú výsledky správy ďalekosiahle dôsledky nielen na študentov, ale aj na vzdelávacie inštitúcie. Ambiciózni študenti venujú oveľa viac úsilia štúdiu a lepšie využívajú príležitosti na vzdelávanie a dosiahnutie svojich cieľov. Na druhej strane, študenti so znevýhodneným sociálno-ekonomickým pôvodom majú oveľa nižšie požiadavky na vzdelávanie. Vzdelávacie systémy preto musia nájsť správnu rovnováhu medzi podporou ambiciózných očakávaní študentov, nesmú však pritom zabúdať na študentov, ktorým by mal byť poskytnutý plynulý prechod do pracovného pomeru po ukončení sekundárneho vzdelávania.

Štúdiá uskutočniteľnosti AHELO

AHELO Feasibility Study

OECD sa v roku 2008 rozhodla spustiť realizáciu štúdie uskutočniteľnosti programu AHELO (hodnotenie výsledkov vysokoškolského vzdelávania) s cieľom zistiť, či je možné navrhnúť a merať výsledky vzdelávania na školách, teda zistiť, či je prakticky a vedecky možné hodnotiť, čo vedú vysokoškolskí študenti. Cieľom štúdie je zhodnotiť výsledky vzdelávania študentov na globálnej úrovni a umožniť inštitúciám porovnávať výkonnosť svojich študentov s ich rovesníkmi na iných vzdelávacích inštitúciách. Toto porovnanie je chápané ako súčasť zlepšovania systému vzdelávania. Keďže ide o globálnu úroveň, štúdiá by mala demonštrovať porovnateľnosť výsledkov vzdelávania rôznych kultúr, v rôznych jazykoch a typov vzdelávacích inštitúcií. AHELO sa stretlo s výrazným záujmom štátov a vzdelávacích inštitúcií. Do získavania informácií v troch oblastiach - ekonomika, technické vzdelanie a všeobecné znalosti, sa zapojilo 17 krajín a ich vzdelávacie inštitúcie, ktoré sú autonómne a zodpovedné za dodržiavanie svojich vlastných vzdelávacích štandardov a ktoré boli ochotné vystaviť sa vzájomnému porovnaniu výsledkov vzdelávania. Prvá časť štúdie uskutočniteľnosti popisuje všeobecný kontext vzniku programu AHELO. Zaoberá sa globálnymi trendmi vo vysokoškolskom vzdelávaní a vysvetľuje rozvoj tejto časti vzdelávacieho systému za posledné desaťročia. Poskytuje informácie o tom, ako boli navrhované nástroje hodnotenia a dotazníky kontextuálneho prieskumu, proces návrhu nástrojov pre hodnotenie všeobecných znalostí, znalostí v ekonomike, ako aj technických predmetoch a o skutočnom testovaní nástrojov AHELO. Správa poskytuje komplexný obraz o riadení a realizovaní štúdie na národnej a medzinárodnej úrovni, ako aj o rôznych skupinách zapojených do rozhodovacieho procesu a spôsoboch ich vzájomného ovplyvňovania sa. V neposlednom rade správa upozorňuje na výzvy, na ktoré je potrebné odpovedať, aby sa zabezpečila kvalita vysokoškolského vzdelávania a poukazuje na nedostatok údajov a informácií, ktoré sú k dispozícii. Nie menej dôležitým cieľom štúdie bolo zistiť, ako by mohlo byť podobný projekt realizovaný v budúcnosti.

Geographical Distribution of Financial Flows to Developing Countries

Geografické rozloženie finančných tokov do rozvojových krajín

Publikácia je pokračovaním série publikácií vydaných pod názvom *Geografické rozloženie finančných tokov k prijímateľom rozvojovej pomoci*, ktoré vychádzajú už od roku 1977. Jej cieľom je prezentovať komplexné údaje o externom financovaní jednotlivých krajín, ktoré sú rozdelené do troch základných kategórií: 1) členské krajiny Výboru OECD pre rozvojovú pomoc (DAC), 2) multilaterálne organizácie a 3) ostatní hlavní donori. Údaje v publikácii poskytujú prehľad o záväzkoch, finančných tokoch a sektoroch financovania dvojstrannej oficiálnej rozvojovej pomoci pre takmer 150 rozvojových krajín v rokoch 2007 - 2011. Publikácia okrem toho poskytuje informácie o finančných tokoch multilaterálnych organizácií, akými sú Svetová banka (vrátane Medzinárodnej banky pre obnovu a rozvoj - IBRD, Medzinárodnej finančnej spoločnosti - IFC a Medzinárodného združenia pre rozvoj - IDA), ako aj zverených fondov, rozvojových bánk a poskytovaní technickej pomoci špecializovanými agentúrami a programami Organizácie spojených národov.